

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły, siedziba: **Szkoła Podstawowa Nr 15 im. Ignacego Jana Paderewskiego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 12 w Gliwicach, ul. Lipowa 29, 44-102 Gliwice**
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły: **Aleksandra Szyszka**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty, 40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: **Beata Górna**
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **28 listopada 2019 roku, DK-GL.5533.1.45.2019**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: **2 grudnia 2019 r. / 2 grudnia 2019 r.**
7. Tematyka kontroli: **Przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia, w szczególności w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz realizacja nadzoru pedagogicznego przez dyrektora szkoły w kontekście złożonej skargi.**

8. Czynności kontrolne:

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowę z dyrektorem szkoły panią Aleksandrą Szyszką, panią wicedyrektor Barbarą Kozak, pedagogiem szkolnym i nauczycielem języka mniejszości narodowej oraz przeanalizowano dokumentację pedagoga i psychologa dotyczącą pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom oddziału 1a, dziennik lekcyjny, przydział czynności w arkuszu organizacji. Dyrektor oraz pedagog szkolny i nauczyciel języka mniejszości narodowej złożyli w dniu kontroli pisemne oświadczenia.

9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

Kontrolę przeprowadzono na polecenie Śląskiego Kuratora Oświaty w związku ze skargą nauczyciela na działania oraz zaniechania sformułowane pod adresem dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12 w Gliwicach. Analiza treści pisma skarżącej wraz z załącznikami pozwala na wyodrębnienie następujących zarzutów podlegających nadzorowi kuratora oświaty:

- „w zespołach klasowych, które uczyłam brak jest nauczyciela wspomagającego dla niektórych uczniów, co znacznie utrudniało mi nauczanie w tych klasach”,
- „w klasie pierwszej, liczącej ok. 30 uczniów, było ok. pięcioro dzieci wymagających specjalnej uwagi i opieki albo wg mnie formy zajęć indywidualnych”,
- „dyrektor nachodziła mnie podczas lekcji kilkakrotnie w ciągu dnia i w tygodniu, szczególnie w klasach, w których uczniami były dzieci wymagające specjalnej opieki, krytykowała moją metodykę zajęć”,
- „dyrekcja (...) w obecności wicedyrektora i pedagoga (...) wmawiała mi, że to ja stanowię zagrożenie dla klasy pierwszej i prowadzę zajęcia w sposób nieciekawy. Przekonywano mnie, że nie ma konieczności angażowania nauczyciela wspomagającego dla uczniów, którzy tego

potrzebowali, a zaproponowane przeze mnie rozwiązanie dotyczące przeprowadzenia bezpłatnych zajęć indywidualnych, to nie był dobry pomysł. Zamiast tego nakazano mi podczas lekcji zejść z całą klasą do pedagoga i zostawić niegrzeczne dzieci. Narzucano mi formę zajęć np.: mam wyjść z klasą na spacer i rozmawiać z dziećmi po niemiecku".

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, co następuje:

- 1) Skarżąca została zatrudniona na zastępstwo w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 12 od 7 stycznia 2019 r. na stanowisku nauczyciela języka niemieckiego (oddziały 3aG, 3bG, 3cG) i języka niemieckiego mniejszości narodowej (oddziały 1a, 2a, 2b, 4a, 4b, 5a oraz 2 oddziały przedszkolne) oraz geografii państwa mniejszości narodowej (5a). W swoich wyjaśnieniach pani dyrektor informuje: „Bardzo szybko po zatrudnieniu (tu: dane osobowe skarżącej – przyp. wiz.) rodzice dzieci z klas pierwszych i drugich zaczęli składać ustne skargi na sposób prowadzenia lekcji przez nowego nauczyciela. Padaly pytania o możliwość wypisania dziecka z zajęć, ponieważ rodzice bali się o bezpieczeństwo swoich dzieci: uczniowie niechętnie chodzili na lekcje, najmłodszy próbował się przed zajęciami ukrywać w toalecie lub świetlicy szkolnej udając, że zapomnieli o lekcji. Na prośbę wychowawców świetlicowych, pedagoga szkolnego lub wicedyrektora by poszli na lekcję dzieci żaliły się, że boją się pani i nie chcą tam iść. Skargi i zapytania o wykreślenie dziecka z zajęć lub zmianę nauczyciela zaczęły napływać do wychowawców, którzy informowali mnie o tym fakcie. Po wywiadówce szkolnej rodzice klasy 1a zgłosili się do mnie z prośbą o zmianę nauczyciela, ponieważ ich zdaniem pani używa podczas lekcji nieprzemyślanych pomocy dydaktycznych (filmy z Internetu o drażliwej treści), nie potrafi zapanować nad nadpobudliwymi uczniami, co stwarza zagrożenie życia i zdrowia innych dzieci. Aby nie zaostrzać konfliktu obiecałam, że przyjrę się pracy (tu: dane osobowe skarżącej – przyp. wiz.) i w przypadku zaobserwowania nieprawidłowości podejmę działania. Podobne zastrzeżenia zgłaszali również rodzice dzieci przedszkolnych podczas styczniowych konsultacji”. W związku z zaistniałą sytuacją pani dyrektor poinformowała, że podjęła niezapowiedziane doraźne obserwacje zajęć prowadzonych przez zatrudnioną. W dniu kontroli przedłożyła dwa arkusze odbytych obserwacji: z 21.01.2019 r., w oddziale 2a i 26.01.2019 r. w 4a. Po pierwszej obserwacji w arkuszu sformułowano wnioski i zalecenia o treści: „Lekcja niepoprawnie zbudowana. Nauczyciel nie używa języka niemieckiego w sytuacjach życia codziennego. Źle dobrane materiały dydaktyczne (należy je starannie przygotować przed lekcją). Organizując proces dydaktyczny proszę o takie planowanie aktywności, by wszystkie dzieci znały temat (w pierwszym punkcie arkusza zapisano, że nauczyciel nie podał tematu lekcji – przyp. wiz.) i były zainteresowane zajęciami”. W drugim arkuszu odnotowano: „Zajęcia prowadzone w sposób typowy dla nauki języka niemieckiego, a nie języka mniejszości. Należy większą uwagę zwrócić na aranżowanie sytuacji z życia codziennego, a naukę języka połączyć z ćwiczeniami praktycznym”. W punkcie trzecim tego dokumentu dyrektor odnotował: „atmosfera niesprzyjająca nauce”. Pod zaleceniami w obu arkuszach widnieje podpis prowadzącej lekcje.
- 2) Kierująca zespołem poinformowała, że „Pani (tu: dane osobowe skarżącej – przyp. wiz.) została zapoznana z rozkładem materiału, pozostawionym przez p. (tu: dane osobowe zastępowanego nauczyciela – przyp. wiz.) ze zgromadzonymi podręcznikami i pomocami naukowymi wypracowanymi przez poprzednią nauczycielkę. Pani (tu: dane osobowe

skarżącej – przyp. wiz.) została również przedstawiona p. (...), która na terenie szkoły prowadzi nauczanie języka mniejszości narodowej niemieckiej w oddziałach przedszkolnych i klasach 1-3 z prośbą o objęcie nowego nauczyciela wsparciem. Pani (...) zgodziła się na prowadzenie lekcji otwartych oraz dzielenie się swoim doświadczeniem na każde żądanie p. (tu: dane osobowe skarżącej – przyp. wiz.) – z posiadanych przeze mnie informacji wynika, że pani (...) nigdy o taką pomoc nie poprosiła”.

- 3) Ustalono, że 7.02.2019 r. dla obu nauczycieli języka mniejszości narodowej niemieckiej zatrudnionych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 12 w Gliwicach odbyły się warsztaty z metodykiem nauczania języka mniejszości niemieckiej. W dniu kontroli relację z prowadzonych zajęć przedstawiła druga z zatrudnionych w zespole nauczycielek: „wraz z Panią (tu: dane osobowe skarżącej – przyp. wiz.) uczestniczyliśmy w spotkaniu z metodykiem nauczania języka mniejszości niemieckiej (...). Zajęcia pokazowe, które zaprezentowała Pani (tu: dane osobowe metodyka) pozwoliły nam na poznanie różnorodnych form i technik pracy z uczniami w klasach 1-3 oraz starszych. Pokazały nam również, w jaki sposób można zapanować nad zespołem klasowym (przerywniki, różne gry oraz tańce). Zajęcia prowadzone zostały w klasach 1b, 2b, 5. Po zakończonych zajęciach Pani (tu: dane osobowe metodyka) zachęcała nas do wzięcia udziału w warsztatach i szkoleniach organizowanych przez Ośrodek Szkoleniowy NIWKI. Mialyśmy również możliwość rozmowy, zadawania pytań związanych z nauczaniem przedmiotem”.
- 4) Pani dyrektor wskazała, że „Na wniosek rodziców oraz analizując własne obserwacje zdecydowałam się przydzielić na lekcje w kl. 1a, sprawiającej p. (tu: dane osobowe skarżącej – przyp. wiz.) najwięcej kłopotów, pedagoga szkolnego w roli nauczyciela wspierającego, pomagającego we wprowadzeniu na lekcji dyscypliny. Czasami rolę nauczyciela wspierającego pełniła p. Barbara Kozak (wicedyrektor)”. Pedagog szkolny po udziale w lekcjach prowadzonych przez skarżącą przedstawił swoje spostrzeżenia: „Na polecenie pani dyrektor, na zmianę z panią wicedyrektor, starałyśmy się być obecne na lekcjach w klasie 1a. Zaskoczeniem było dla mnie to, że pani (tu: dane osobowe skarżącej – przyp. wiz.) nie próbowała nawiązać żadnego kontaktu z dziećmi. Nauczycielka sprawiała wrażenie nieprzygotowanej, stale czegoś szukała (filmu, kart pracy) tracąc z oczu rozbrykaną klasę i nie kontrolując co się dzieje za jej plecami. Niektóre sytuacje były niebezpieczne (uczennica bijąca kolegę, uczeń wchodzący na stół). W takich momentach reagowałam, wielokrotnie uciszałam klasę gdyż w chaosie jaki panował nie dało się prowadzić zajęć”. Ponadto pedagog poinformował, że „Pani (tu: dane osobowe skarżącej – przyp. wiz.) pytała się, w jaki sposób jej poprzedniczka radziła sobie z uczniami problemowymi, powiedziałam, że w sytuacji podbramkowej (by nie zostawić klasy bez opieki) zeszła z całą klasą do mojego gabinetu. Po drodze utrwaliła znajomość słownictwa (okno, drzwi, korytarz, sala itp.) i zostawiła mi ucznia/uczennicę na kilka minut. Po 5 minutach, gdy uczeń się uspokoił odprowadzałam go na zajęcia. Od tego moment pani (tu: dane osobowe skarżącej – przyp. wiz.) na początku lekcji starała się sprowadzić problemową trójkę uczniów, domagała się by pozostali u mnie całą lekcję.”

- 5) W związku zarzutem skarżącej dotyczącym liczby ok. 30 uczniów w klasie pierwszej, na podstawie analizy dziennika lekcyjnego ustalono, że oddział 1a w roku szkolnym 2018/2019 liczył 23 uczniów, w tym 20 dzieci uczęszczało na zajęciach języka mniejszości narodowej. Liczby te są zgodne z przepisami prawa.
- 6) W odniesieniu do zarzutu dotyczącego braku tzw. „nauczyciela wspomagającego” ustalono, że oddziały, w których uczyła skarżąca nie są oddziałami integracyjnymi, w których zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. poz. 1578, z późn. zm.) zatrudnia się dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że do oddziału 1a uczęszczało dziecko objęte kształceniem specjalnym posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera. Okoliczność ta jest przesłanką do zatrudnienia dodatkowo nauczyciela posiadającego kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych lub specjalisty lub pomocy nauczyciela – z uwzględnieniem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, zgodnie z przepisem § 7 ust. 2 przywoływanego rozporządzenia. Na podstawie przydziałów czynności w arkuszu organizacji stwierdzono, że w kontrolowanym okresie obowiązki nauczyciela współorganizującego kształcenie uczniów niepełnosprawnych były realizowane w wymiarze 17 godz. na zajęciach edukacji wczesnoszkolnej i 2 godz. podczas nauki języka angielskiego. Dyrektor wyjaśnił, nauczycielka, *„która uczyła klasę we wrześniu nie występowała o taką pomoc twierdząc, że na jej lekcjach uczeń radzi sobie bardzo dobrze”*. Pedagog szkolny wyraziła opinię, że wcześniejszy nauczyciel *„doskonale radził sobie z klasą, dzieci bardzo lubiły język niemiecki i doskonale bawiły się na zajęciach”*.
- 7) Analiza dokumentacji pedagoga i psychologa szkolnego pokazuje, że pomocą psychologiczno-pedagogiczną w tym oddziale w roku szkolnym 2018/2019 na podstawie orzeczenia lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej objęto dwoje dzieci. Jeden podopieczny posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność dziecka z autyzmem, w tym zespołem Aspergera z 15.06.2018 r. Dyrektor powołał dla ucznia zespół nauczycieli i specjalistów. Dokonano wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka, sporządzono indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (27.09.2018 r.). Na jego podstawie określono zajęcia rewalidacyjne, terapię psychologiczną i wsparcie nauczyciela współorganizującego kształcenie uczniów niepełnosprawnych. Dla dziecka z opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej z 08.08.2018 r. zorganizowano zajęcia korekcyjno-kompensacyjne i rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. Ponadto troje uczniów przejawiających trudności wychowawcze związane z zachowaniem, emocjami i dyscypliną podczas lekcji oraz jedno dziecko z trudnościami dydaktycznymi objętych zostało wsparciem psychologa. Na indywidualnych kartach zgłoszeń do psychologa poszczególnych dzieci widnieją daty ich założenia: dla dwojga – 03.12.2018 r., następnie 28.01.2019 r. i 04.02.2019 r. Specjalista na bieżąco odnotowywał swoje działania

dotyczące prowadzonych diagnoz, konsultacji z rodzicami i innymi nauczycielami oraz sporządził opinie o uczniach dołączone do skierowań na badania w poradni psychologiczno-pedagogicznej. Również gromadzona przez pedagoga szkolnego dokumentacja w sprawie dwojga dzieci, które sprawiały skazującą trudności podczas zajęć i dla których wnosiła o prowadzenie zajęć indywidualnych pokazuje, że chłopiec od 16.11.2018 r., a dziewczynka od 29.11.2018 r. podlegali obserwacji i bieżącym oddziaływaniom interwencyjnym pedagoga szkolnego, w tym we współpracy z rodzicami. Sytuacja chłopca omawiana była na posiedzeniu zespołu wychowawczego 12.03.2019 r., a dziewczynki, w związku z wnioskiem rodzica o przeniesienie do równoległego oddziału – 19.03.2019 r. Dla tych uczniów szkoła przygotowała skierowania na badania w poradni psychologiczno-pedagogicznej, których odbiór potwierdzili rodzice. Dyrektor poinformował, że do dnia kontroli rodzice chłopca nie przedstawili opinii z poradni, natomiast dziewczynka jest w trakcie diagnozy.

10. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły: **nie dotyczy**

11. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.) **zaleceń nie wydano.**

WIZYTATOR

B. Górne

mgr Beata Górne

Gliniec, 06.12.2019

podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

DYREKTOR
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12
w Glinicach

mgr inż. Aleksandra Szyszka

Gliniec, 06 grudnia 2019 r.

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

DYREKTOR
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12
w Glinicach

mgr inż. Aleksandra Szyszka

Gliniec, 06 grudnia 2019 r.

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. poz. 1658, z późn. zm.).

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych

BS

